

ВГО «Український центр вивчення історії Голокосту»

**Програма навчального модуля
«Сучасні методики викладання історії Голокосту.
Європейський та український досвід»
(очна форма навчання)**

Автори: Лімонова О., Подольський А.

Київ, 2019 рік

Навчальний модуль «Сучасні методики викладання історії Голокосту. Європейський та український досвід» (19 годин)

Мета програми

- Надати слухачам методичку викладання історії Голокосту в Україні, продемонструвати сучасні методичні підходи до вивчення і викладання цієї теми.
- Надати слухачам методичку роботи з освітнім ресурсом «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії», що складається з трьох компонентів: віртуальної виставки «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії», однойменного посібника-путівника і документального фільму «Бабин Яр у пошуках пам'яті».

Характеристика

Предметна сфера: суспільні науки та педагогіка; акцент на історії, але сфера застосування доречна і на уроках громадянської освіти; можливе використання у філологічних дисциплінах, художній культурі, виховній роботі.

Фокус модуля – спеціальний. Акцент на розгляді конкретних історичних подій Голокосту, інтегрування теми в контекст загальноєвропейської і світової історії, методичний супровід викладання історії Голокосту в навчальних закладах, а також наголос на можливостях конкретного освітнього ресурсу «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії».

Орієнтація. Модуль є комбінацією професійної та прикладної орієнтацій. Акцент на використанні в освітньому процесі додаткових джерел інформації, впровадженні елементів музейної педагогіки тощо.

Особливості. Модуль є особливим, оскільки акцентує увагу не тільки і не стільки на історії Голокосту, скільки на розгляді методичних можливостей цієї теми, огляді наявних практик вивчення теми як в Україні, так і за кордоном (країни Європейського Союзу, Ізраїль, США), а також надає конкретні методичні рекомендації щодо викладання і комеморативних практик зі вшанування пам'яті жертв Голокосту.

Працевлаштування і продовження освіти

Працевлаштування. Після завершення модуля вчителі зможуть використовувати сучасні освітні ресурси у викладанні історії України, всесвітньої історії, громадянської освіти, виховній роботі тощо.

Продовження освіти. Після завершення модуля вчителів буде можливість створювати власні заняття, поглиблюючи роботу з освітнім ресурсом «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії».

Стиль освіти

Підходи до навчання. Стиль навчання – орієнтований на слухача, активний. Лекції чергуються із практикумами, відбувається навчання на основі завдань, заохочуються дискусії, рефлексивне навчання, робота в групах, а також індивідуальна робота.

Методи оцінювання. Наприкінці модуля оцінюють створення самостійного продукту (заняття) в конструкторі інтерактивного путівника «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії». В оцінці буде враховано використання отриманих під час навчання знань, умінь і навичок, здатність адаптувати матеріал до віку учнів, навички користування ІКТ.

Ключові компетентності

Загальні

- Здатність генерувати нові ідеї.
- Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою.
- Здатність працювати в команді, виконуючи різні ролі.
- Здатність до розроблення та управління проектами.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
- Здатність формулювати та обстоювати власну громадянську позицію.
- Здатність навчатися та самонавчатися.
- Здатність діяти на підставі етичних суджень.
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність до фахового спілкування з непрофесіоналами щодо теми.

Фахові

- *Історична тема.* Детальні знання і розуміння цієї тематичної сфери, дискусій на цю тему.
- *Наступність історичних періодів.* Здатність проводити адекватні паралелі між історією та сучасністю. Розуміння важливості збереження пам'яті про історичні події та передавання її наступним поколінням.
- *Аналіз джерел.* Пошук, добирання і доцільне використання відео, фото, текстових документів та інших джерел.
- *Термінологія.* Вживання виваженої, історично-доцільної термінології для конкретної теми.
- *Знання ресурсів.* Вільне орієнтування у додаткових ресурсах (у тому числі ІКТ) і здатність використовувати їх відповідно.
- *Міждисциплінарний підхід.* Здатність використовувати інструментарій інших дисциплін відповідно до власного проекту.

Результати навчання

- ✓ Обізнаність у темі, здатність продуктивно дискутувати.
- ✓ Здатність презентувати результати індивідуальної або групової роботи.
- ✓ Здатність продуктивно працювати у групі.
- ✓ Здатність аналізувати історичні джерела, інтерпретувати та контекстуалізувати їх.
- ✓ Здатність використовувати ІКТ-ресурси, аналізуючи їхній зміст.
- ✓ Здатність використовувати інструменти інших гуманітарних дисциплін.
- ✓ Здатність обрати тему, провести й завершити освітній проект у рамках модуля.
- ✓ Вміння працювати зі специфічними видами джерел: усно-історичними, щоденниками, спогадами тощо.
- ✓ Здатність застосовувати на практиці новітні методики викладання.
- ✓ Вміння поєднувати сучасні методики викладання з власним методичним доробком.

Обсяг годин/кредитів ЄКТС, який потрібен для реалізації програми

19 годин / 0,6 кредиту ЄКТС

Вартість навчання

Участь у програмі коштує 300 грн (потрібно сплатити після підтвердження участі).

Усі учасники самостійно оплачують дорожні та/або інші витрати, пов'язані з участю у навчанні.

Реєстрація

Для реєстрації стежте за оголошеннями [на сайті](#) та у [Фейсбуці](#) УЦВІГ.

Додаткова інформація або рання реєстрація можлива за адресою:

uhcenter@holocaust.kiev.ua

Максимальна кількість учасників групи: 25

Мінімальна кількість учасників групи: 10

Усі учасники отримають сертифікати за встановленою формою.

Зміст модуля

	Тема	Зміст навчального матеріалу	Результати навчання
1	Сучасні методики викладання історії Голокосту. Європейський та український досвід	- Український досвід (Український центр вивчення історії Голокосту, Український інститут вивчення Голокосту «Ткума»,	Знати про різні сучасні методики викладання історії Голокосту, що застосовують в Україні та закордоном.

	(3 години, лекція і практикум)	<p>Центр міської історії, Всеукраїнська асоціація «Нова доба» тощо).</p> <p>Ізраїльський досвід (Меморіальний комплекс історії Голокосту Яд Вашем).</p> <p>Польський досвід (Ośrodek «Brama Grodzka – Teatr NN», Меморіал та Музей у Белжеці).</p> <p>Німецький досвід (Федеральна агенція з громадянської освіти brb.de, Меморіальний комплекс «Будинок Ванзейської конференції, Меморіал убитим євреям Європи в м. Берлін).</p> <p>- Американський досвід (Фонд Шоа Університету Південної Каліфорнії США – IWitness, IWalk)</p>	<p>Розуміти, які саме методики підходять для застосування у власних аудиторіях.</p> <p>Вміти поєднувати в роботі елементи різних методик, одночасно пропонуючи власні напрацювання</p>
2	Як говорити з учнями про вибір людини в ситуації екстрими Голокосту (2 години, лекція)	<ul style="list-style-type: none"> - Рекомендації щодо викладання емоційно травматичного матеріалу. - Особливості добирання матеріалу та роботи з ним відповідно до вікових особливостей учнів. - Способи зняття емоційної напруги викладачем із метою запобігання емоційному вигоранню 	<p>Вміти добирати матеріал відповідно до вікових особливостей учнів.</p> <p>Розуміти, як налагодити сприятливі емоційні умови в аудиторії для кращого сприйняття складного матеріалу</p>
3	Комеморативні практики зі вшанування пам'яті жертв Голокосту. Як і коли проводити пам'ятні заходи (3 години, лекція і практикум)	<ul style="list-style-type: none"> - Пам'ятні дати з історії Голокосту. - Вибір теми для проведення заходу зі вшанування пам'яті. - Вибір форми проведення заходу. - Заохочення пошукової, дослідницької роботи учнів 	<p>Знати загальнодержавні та місцеві дати вшанування пам'яті жертв Голокосту.</p> <p>Вміти добирати теми та форми проведення заходів зі вшанування пам'яті</p>
4	Щоденники і спогади у викладанні історії Голокосту. Методичні рекомендації (2 години, практикум)	<ul style="list-style-type: none"> - Рекомендації щодо підбирання та аналізу джерел. 	<p>Володіти методиками роботи зі щоденниками та спогадами.</p>

		<p>Інтерпретація інформації, отриманої зі щоденників.</p> <p>Методичні можливості щоденників і спогадів для викладання історії Голокосту</p>	<p>Вміти добирати та критично аналізувати зміст таких джерел</p>
5	<p>Освітній інтерактивний ресурс «Бабин Яр: пам'ять на тлі історії»: віртуальна виставка, путівник для вчителя та документальний фільм «Бабин Яр у пошуках пам'яті» (4 години, лекція і практикум)</p>	<p>Ознайомлення з матеріалами ресурсу.</p> <p>Методичні можливості використання матеріалів ресурсу.</p> <p>Потенціал ресурсу для виховної роботи.</p> <p>Концепція збірника навчальних занять.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Огляд методів і прийомів. - Робота з конструктором занять 	<p>Орієнтуватися у матеріалах освітнього ресурсу. Аналізувати методичні можливості різних його компонентів. Висувати пропозиції (нові теми, підстави до використання) щодо розвитку методичних можливостей.</p> <p>Вміти добирати та використовувати матеріал для різних вікових груп, враховуючи їхні психологічні особливості</p>
6	<p>Збереження пам'яті про Бабин Яр: хто відповідальний? (3 години, лекція і дискусія)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Концепція меморіалізації Бабиного Яру сьогодні. - Участь держави та громадських організацій у процесі меморіалізації. - Культура пам'яті в сучасній Україні 	<p>Знати про різні підходи та концепції меморіалізації простору Бабиного Яру, а також участь у цьому процесі державних і недержавних установ та організацій. Вміти сформулювати та висловити свою позицію щодо цього питання. Висувати пропозиції щодо вшанування пам'яті різних категорій громадян на теренах Бабиного Яру</p>
7	<p>Контрольне заняття (2 години)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Застосування на практиці вміння користуватися конструктором занять в інтерактивному путівнику. - Створення власного продукту (заняття) в даному конструкторі 	<p>Демонструвати набуті під час навчання за модулем знання і навички, втілювати їх у кінцевий продукт – власне заняття</p>

Список рекомендованої літератури

http://www.memory.gov.ua/sites/default/files/babij_jar_final_small.pdf
(с. 152–155)

Список інтернет-ресурсів:

<http://www.holocaust.kiev.ua/>

<http://www.memory.gov.ua/ebook/babin-yar-pam-yat-na-tli-istorii>

<http://www.kby.kiev.ua/komitet/>

<https://www.yadvashem.org/ru.html>